

ارز دیجیتال (Cryptocurrency) و انواع آن

کریپتوکارنسی یا ارز دیجیتال به یک سیستم انتقال وجه الکترونیک گفته می شود که برای تایید تراکنش ها و تشکیل واحدهای جدید، متکی به بانک های مرکزی نبوده و نیازی به شخص ثالث ندارند.

به گزارش خبر در یادداشتی ارسالی سرکار خانم سمیرا نیازی آمده است؛
(بخش اول)

ارز دیجیتال (Cryptocurrency) شکل خاصی از پول دیجیتال است که بر پایه علم رمزنگاری ایجاد شده است. ویژگی مهم آن ها غیرمتمرکز بودن، شفافیت و تغییرناپذیری بلاک چین آن ها است که در اغلب این ارزها، چنین خصوصیتی مشاهده می شود. کریپتوکارنسی یا ارز دیجیتال به یک سیستم انتقال وجه الکترونیک گفته می شود که برای تایید تراکنش ها و تشکیل واحدهای جدید، متکی به بانک های مرکزی نبوده و نیازی به شخص ثالث ندارند. در سیستم ارزهای دیجیتال، تراکنش ها در یک دفتر کل توزیع شده به نام بلاک چین ثبت و رمزنگاری می شوند، و این موضوع امکان پرداخت های مستقیم و همتا به همتا را فراهم می کند. همزمان با رشد ارزش بیت کوین در سال ۲۰۱۷، ارزهای دیجیتال به یک جریان اصلی در دنیا تبدیل شدند.

ارزهای دیجیتال از انواع مختلفی تشکیل شده اند و بر اساس کارایی که دارند در دسته بندی های مختلفی قرار داده می شوند. از جمله رایج ترین دسته بندی که برای ارز های دیجیتال وجود دارد، دسته بندی بر اساس حوزه فعالیت آنها است که در آن این رمز ارز ها به سه دسته اصلی پول های دیجیتال، ارز های دیجیتالی پلتفرمی و ارز های دیجیتالی مالی تقسیم بندی می شوند.

الف) ارزهای دیجیتال پولی

پول های دیجیتال مانند پول های واقعی عمل کرده و قادر به ذخیره و انتقال ارزش، سرمایه گذاری، قابلیت خرید و ... هستند. مزیت این نوع پول ها نسبت به پول های واقعی در عدم نیاز به جا به جایی (به دلیل نداشتن ماهیت فیزیکی)، راحتی در انجام معاملات (به دلیل حذف واسطه)، مصونیت تورمی و کاهش ارزش و از امنیت بسیار بالایی برخوردار است، موارد مذکور سبب برتری این نوع ارزها نسبت به سایر ارز های موجود در دنیای واقعی شده است.

از جمله ارز های دیجیتالی که در دسته بندی پول های دیجیتالی قرار می گیرند می توان به بیت کوین (BTC)، لایت کوین (LTC)، ورت کوین (VTC)، دوژ کوین (DOGE) و نانو (NANO) اشاره کرد که در بستر شبکه بلاک چین به صورت غیر متمرکز فعالیت می کنند. مهمترین پول دیجیتالی بیت کوین است که در سال ۲۰۰۸ توسط شخص یا گروهی به نام مستعار ساتوشی ناکاموتو معرفی و در سال ۲۰۰۹ در بازار عرضه شد و از سال ۲۰۱۷ مورد توجه بسیار زیاد افراد قرار گرفته است و بیشترین مقدار سرمایه در بازار ارز دیجیتال را به خود اختصاص داده است.

از طرف دیگر ارزهای دیجیتالی پولی خود به دو دسته تقسیم می شود که عبارتند از :

۱- ارز های دیجیتال ثابت (Stable Coin): این نوع ارز ها دارای پشتوانه هستند، این پشتوانه می تواند هر دارایی را شامل شود (مانند: طلا، ارز های فیزیکی یا هر دارایی مالی که بتوان روی آن قیمت گذاری انجام داد). ارزهای دیجیتال ثابت از نوسانات قیمتی در امان بوده و دارای برتری نسبت به ارزهای کاغذی موجود در بازار هستند.

۲- ارز های دیجیتال امن (Privacy): از مهمترین ویژگی های این نوع ارزها ناشناس بودن هویت دو طرف معامله است به این معنا که در هنگام انجام معامله هویت افراد کاملاً نامشخص بوده و هیچ راهی برای پیگیری و شناسایی کاربرانی که معاملات را انجام داده اند وجود ندارد. از جمله ویژگی ها یا در واقع مزیت های ارز های امن این است که مشمول مالیات نمی شوند.

ب) ارز های دیجیتالی پلتفرم

ارز های دیجیتالی پلتفرم، یک نوع قرارداد هوشمند بوده و مثل پول های دیجیتال بر پایه شبکه بلاک چین می باشند. از جمله ارزهای معروف این بخش اتریوم (Ether) است. این ارز های دیجیتالی رمز پایه ای نرم افزار هایی هستند که توانایی انجام فعالیت های مختلف را در بستر شبکه بلاک چین به کاربران می دهند. پلتفرم ها مزیت های زیادی دارند که از جمله آنها می توان به موارد زیر اشاره کرد :

حذف واسطه ها از معاملات

کاهش هزینه انجام معاملات به واسطه حذف واسطه ها

امنیت بالای معاملات به دلیل استفاده از کد های دیجیتالی بسیار پیچیده ای که در این قرارداد های هوشمند استفاده می شود.

فراهم کردن امکان ایجاد اپ های غیرمتمرکز (DApps) مانند (ICO) ها با استفاده از این پلتفرم ها .

ج) ارز های دیجیتال مالی

ارز های دیجیتال مالی بخش بسیار بزرگی از ارز های دیجیتالی را تشکیل می دهند و به صورت پلتفرم و یا ارز های مختلف وجود دارند. هدف از ایجاد این نوع ارز ها انجام انواع فعالیت های مالی به صورت دیجیتالی با حذف واسطه ها و کمترین هزینه است. ارز های دیجیتالی مالی انواع مختلفی دارند که هر کدام از آنها خدمات خاصی را به کاربران خود ارائه می دهند و با ارائه این امکانات سبب تسهیل در انجام فعالیت های مالی کاربران می شوند، این ارز ها به ۶ دسته مهم دسته بندی می شوند که عبارتند از :

۱- ارز های دیجیتالی پرداخت

ارز های دیجیتالی پرداخت در واقع پلتفرم هایی هستند که هدف از ایجاد آنها انجام معاملات و تراکنش ها به صورت آنلاین و غیر متمرکز می باشد، با انجام پرداخت ها به وسیله این پلتفرم ها از طریق کیف پول های آنها و حذف واسطه های موجود در بین دو طرف انجام معاملات، هزینه انجام آنها به حداقل خواهد رسید.

۲- ارز های دیجیتالی صرافی ها

ارز های دیجیتالی صرافی، رایج ترین ابزار برای خرید و فروش ارز های دیجیتالی محسوب می شوند و در واقع پلتفرم هایی هستند که به صورت آنلاین در بستر بلاک چین فعالیت کرده و وظیفه خرید و فروش رمز ارز های مختلف را بر عهده دارند. این نوع پلتفرم ها در ۳ دسته ارز های دیجیتالی صرافی های متمرکز، غیر متمرکز و هم کنش پذیر تقسیم بندی می شوند.

۳- ارز های دیجیتالی سرمایه گذاری

این نوع ارز ها نیز در بستر بلاک چین و به صورت غیر متمرکز فعالیت می کنند و هدف از ایجاد آنها تسهیل و کاهش هزینه در انجام معاملات سرمایه گذاری از طریق حذف واسطه ها و همچنین بالا بردن امنیت ارزهای دیجیتال این نوع معاملات است.

۴- ارز های دیجیتال قرض و وام

اعطای وام بدون واسطه و به صورت غیر متمرکز در بستر بلاک چین را ممکن می سازند.

۵- ارزهای دیجیتال جذب سرمایه

پلتفرم هایی هستند که جذب سرمایه و پول را با استفاده از شبکه بلاک چین به صورت غیر متمرکز ممکن می سازند.

۶- ارز های دیجیتالی بیمه

امکان بیمه کردن به وسیله قرارداد های هوشمند به صورت غیر حضوری در شبکه بلاک چین را فراهم می کنند.

مهمترین کاربرد رمزارزهای دیجیتالی، سهولت در استفاده و امنیت بالا است. همه افراد می توانند به جای پول کاغذی یا کارت های بانکی از ارزهای دیجیتالی استفاده کنند. به عبارت بهتر تمام کارهایی که با پول عادی می توان انجام داد، با سرعت بهتر و امنیت بالاتر از طریق ارزهای دیجیتالی قابل انجام است. لازم به ذکر است که برای تصمیم گیری در مورد نوع ارز دیجیتال انتخابی برای انجام معاملات نیاز به شناخت کامل درباره هر یک از این ارز ها و همچنین داشتن تسلط کافی بر روی انواع ارز دیجیتال جهت جلوگیری از انتخاب اشتباه و تحمیل زیان است.

بررسی ها نشان می دهد میزان استفاده و قیمت ارزهای دیجیتال مبتنی بر بلاک چین روز به روز در حال افزایش است و هر روز منتقدین را بیش از پیش نا امید می کند. بسیاری از منتقدین ارزهای دیجیتال منتظر افت این ارزها هستند اما احتمالا هیچ وقت ارزهای دیجیتال به این نتایج نخواهند رسید. به همین دلیل است که برخی از بزرگان اقتصادی جهان فناوری بلاک چین را بهترین ابتکار قرن در تاریخ اینترنت می دانند. ارزهای دیجیتال بر پایه اطلاعات و هویت های مستعار کار می کنند. این ارزها در ذات خود توسط یک قدرت مرکزی یا فردی خاص اداره نمی شوند.